

Către Tineretul Universitar.

Din munții și din văle Ardealului suferințelor milenare ați venit aici, să vă sfătuiți, la fruntariile discutate de străini și lăcomite de nesătuil asupritori de odinioară. Ați venit cu suflet tineresc și cu mintea înțeleaptă, frământați de vremile grele prin cari trecem. Ne-ați făcut cinstea să alegeți tocmai Aradul ca loc de întrunire, orașul în care și voi veți vesti, că noi Românil avem putere a potoli focul ochidelor peste frontiere și avem puterea să sancționăm obrăznicia celor ce zilnic insultă tot ce e românesc.

Gândul vostru departe de a se înhalta la corul aspirațiilor pur materialiste, — ar însemna să nu fiți tineri, — aduce cu sine visul unor generații mai fericite, iluzia unor isbânzi, când tineretul acestei națiuni va putea să-și împlinească cu sfințenie obligațiile de pe băncile școlare. Și ați venit ca să vă spuneți păsurile, să arătați lumii greaua situație prezentă a studentului român și grija unui viitor fără perspectivă. Ați venit să vă arătați sufletul ce clocotește de tinerească și nemânjită dragoste pentru țară. Și sufletul acesta este sufletul Ardealului adevărat, este sufletul copilului sau nepotului de plugar, adevăratul reprezentant al Ardealului, care cu ochii pe brazdă și cu gândul umilit la Dumnezeu a pus temelii solidă de sudoare, de lacrimi și de sânge la mărețul edificiu al unității noastre veșnice.

Voi sunteți generația nouă. Drumurile voastre trebuie să fie inspirate de jertfele mari ale trecutului. A voastră nu poate fi gloria banului și a salturilor în situații neme-

ritate. Pe voi vă așteaptă truda, sacrificiul oferit de bună voie, dacă vreți ca o Românie nouă să poată dăinui. Dacă cea mai perfectă concepție de viață, creștinismul, a triumfat, e numai pentru că a conținut în miez, dela început, ideea de jertfă, ideea renunțării. Și oricâți Neroni, din nebunesc orgollu, vor stânjeni ascensiunea spre realizarea idealului vostru, voi trebuie să jertfiți tinereța voastră, — ca și cei ce vor veni, — pentru un ideal, pentru o nouă concepție de viață, mai românească și mai neprihănită în această Românie bătută de toate vifornițele, ale cărei temelii vor trebui fortificate pentru cei ce vor veni și nu pentru cei ce dispar...

Având astfel în fața sufletului vostru viața saeră a unei Români puternice și frumoase, veți ști pregăti drumurile ei prin jertfa celor de azi, cu sufletul înflăcărat de ideea victoriei finale și cu satisfacția, că voi, tinerii de azi, ați fortificat, prin amare suferinți, temelii unei Români a Românilor, puternică, invidiată, dar creștinească.

În acest sens, în numele Bisericii ortodoxe străbune, această revistă cu un trecut de peste jumătate de secol — în care timp a fost martora atâtor jertfe românești, cari au dus la biruință, — vă zice cu drag: „Bine-ați venit!”

Vior.

Textul pieselor biblice în catehizație.

O deosebită importanță are, pentru catehizație, textul pieselor biblice. Ni-se impune întrebarea, care este textul cel mai potrivit în predarea pieselor biblice. Răspunsul este diferit, conform direcțiilor pedagogice, respective a metodelor de învățământ religios.

Școala activă, reprezentată la noi de către pedagogul I. Nisipeanu, în predarea lecțiilor biblice se folosește de un text narativ, bogat în amănunte, care adeseori n'are nimic comun cu textul Sf. Scripturi. Ca ilustrare ne poate servi orice lecție de religie din „Metodica Religiei” de I. Nisipeanu, precum și piesele biblice cuprinse în manualele școlărilor dela școala primară. Școala activă motivează acest procedeu cu faptul, că „învățământul religios trebuie să fie afectiv, să treziască în copii sentimente vii și intense de plăcere, de pietate, de compătimire, de admirație față de Dumnezeu”. Școala activă păstrează numai fondul biblic, încolo expunerea textului este cât se poate de colorată și amănunțită, conform înțelegerii și puterii de apercepție a școlărilor. Dl I. Nisipeanu zice: „Departa de mine a ignoră și de a nu simți frumusețea clasică a stilului biblic. Dar el e pentru adulți, nu pentru copii”. (Religia pentru copii, pag. 47).

În asemenea împrejurări am ajuns la o răspântie destul de grea în catehezație, laicizarea învățământului religios.

Școala catehetică bisericească, reprezentată de bisericanii noștri ortodocși, este de altă părere. Profesorul Dr. P. Barbu zice: „Să se păstreze la istorioarele biblice, cât se poate, textul Sf. Scripturi, iar la istorioarele bisericesti, limba bisericii noastre”. Chiar și catolicii, cari au mare experiență pe acest teren, judecă la fel. Prin laicizarea învățământului religiunii se dă teren liber subiectivismului destructiv. La această concluzie generală a ajuns un mare congres catehetic mondial, ținut în Viena la 1912. Cu acel prilej s'a enunțat oarecum ca și principiu, că povestitor mai simplu și mai clasic, ca și Biblia, nu există.

Importanța covârșitoare a textului biblic în catehezație reiese din însuși scopul învățământului primar, care este: 1. formarea caracterului religios moral și 2. formarea cunoștințelor. Dacă se va face predarea pieselor biblice în mod vag, fără precizivitatea sf. Scripturi, elevii, părăsind băncile școlărilor, ușor pot cădea victi-

mele sectarismului, care, în locul narațiunilor laicizate din școală, ne pune în față cuvântul lui Dumnezeu, care-i câștigă. Atunci li-s'ar părea că preoții de fapt ascund Biblia din fața credincioșilor, învățând oamenii povestiri religioase.

Iată deci, că pentru noi nu este indiferent textul pieselor biblice. Din cele expuse rezultă, că la catehezație, în pregătire, asociație și aplicațiune ne putem foarte bine folosi de principiile moderne ale școlărilor active, dar predarea pieselor biblice să se facă în stilul clasic și simplu al sf. Scripturi, așa precum ușor îl aflăm în manualele bisericanilor noștri, aprobate de superioritatea bisericească.

În felul acesta școlărilor vor recunoaște ușor cele învățate la studiul religiunii, în evangheliile cetite și explicate în sf. biserică. Le vor putea ușor afla în Biserică, cu care trebuie să-i familiarizăm în ultimele clase de școală. Tot asemenea în felul acesta vor rezista mai tenace ispitelor venite dela sectari.

Să rămânem noi deci la textul biblic cuprins în manualele de religie aprobate și catehezația să se facă cu ajutorul manualelor de religie, scrise în stil biblic și ilustrate cu icoane și chipuri sfinte.

Prot. Ștefan R. Lungu.

Organizațiile Pacifiste.

(Continuare)

Statele europene, obosite de purtarea armelor, au intrat cu grabă în S. N. Ele și-au dat seamă, că dacă există un jus gentium, adică un drept care regulează raporturile națiunilor între ele, în forma în care un drept regulează raporturile între indivizi, sau cu alt cuvânt, dacă există o morală internațională, primul fundament al ei este obligația națiunilor de a se iubi una pe alta și deci de a se ajuta reciproc. Totuși, S. N. când și-a fixat programul: obligația Statelor de a se uni contra răului, au lăsat la o parte un ideal și mai perfect: acela de a promova obligația de a se uni pentru bine.

Acțiunea S. N. este exercitată de Adunarea și de Consiliul S. N., care din urmă este delegația și reprezentanța Adunării; iar „Protocolul dela Geneva” arată criteriile pentru aflarea agresorului în cazul vreunei conflagrații de război.

Prima lege psihologică, ce determină existența unei societăți, este, ca o societate există prin *puterea de autoritate*. Tot așa S. N. va trebui să fie și ea o putere, adică să aibă dreptul de a lua măsuri nece-

sare conservării și dezvoltării sale. Ceea ce este însă adevărat, este că S. N. se găsește exercitând foarte puțină autoritate. Ea vorbește în numele Păcii, fără a putea apăra sau impune pacea. Și atunci ce rost mai are codificarea dreptului ginților obligator pentru națiuni, dacă deasupra acestora nu există nici o putere de constrângere pentru a-l împlini, doar atunci când națiunile — ceea ce n'ar conveni nici uneia din ele — s'ar lăsa ele singure deposedate de putere, pentru a și-o da uneia care se formeze un Supra-Stat.

Soluția cea mai practică ar fi aceea, de a institui un Tribunal investit cu forță spre a putea aplica sancțiunile prescrise pentru încălcarea dreptului internațional: așa dar de a pune în serviciul dreptului o forță publică de poliție universală sau de jandarmerie internațională, sub controlul direct al S. N. iar S. N. să aibă caracterul de societate supranațională și metapolitică. Căci acolo unde nu există frică de sancțiune, moralitatea și respectul drepturilor altora nu sunt de cât o iluzie goală și nefolositoare.

Până când S. N. nu va dispune de forța pe care un Tribunal internațional, capabil de a inspira respect lumii întregi, s'o aplice călcătorilor dreptului ginților, războiul înjust și barbar nu va putea fi împiedecat. Căci dacă uneori, și pentru indivizii singulari ca și pentru State, forța este necesară pentru apărarea păcii individuale și sociale, atunci cu atât mai mult S. N. va avea și ea dreptul, ca în cazuri analoge să recurgă la forță.

Până după războiul mondial idea de Societate a Națiunilor părea o utopie. Și totuși, urmările nefaste ale acestui războiu au făcut să la ființă. Ce-i drept, deocamdată nedispunând de multe lucruri necesare, ea nu trebuie descurajată ci poate perfecționată, pentru a ajunge să fie în măsură de a putea stabili temelile păcii universale sub scutul său.

3. Mai amintim aci Pactul Briand-Kellog, după numele ministrului francez și al secretarului de Stat american. Prin acest pact se proscribe războiul, din momentul în care semnatarii declară, că nu vor întrebuința războiul ca mijloc politic.

Dacă acest pact ar fi semnat de toate Statele, atunci poate ar dispărea măcar în teorie ideea războiului.

Pactele de neagresiune, încheiate între anumite State limitrofe, au același scop al păcii și prezintă aceeași însemnătate.

În afară de organizațiile pacifiste amintite, cari sunt oarecum formații ale politicii sau organizații oficiale ale unor State, mai sunt și altele, cari, bazate pe principii de ordin etic, caută și ele a promova ideea de pace, propovăduind o înfrățire generală. Între cele mai însemnate ar fi: „Alianța universală pentru împrietenirea popoarelor prin mijlocirea Bisericii” al cărei congres din 1928 la Praga și cel dela București din primăvara aceasta merită toată atenția. Apoi sunt societățile de amicitie, ca „Amicii Franței”;

„Amicii Poloniei”; „Amicii Turciei” etc. Și în sfârșit societățile americane „Life and Work” și „Fait and Order”.

Terenul de eficacitate al justiției civile e prea mărginit; iar aplicarea justiției e rece și, de cele mai multe ori, prin ea vorbește litera seacă a legii. Organizațiile pacifiste, cari se bazează pe planul justiției, nu vor putea nici odată să formeze atât de puternice temelii juridice încât să se poată clădi pe ele o pace generală și perpetuă. Pe de altă parte organizațiile pacifiste de caracter etic sunt prea slabe pentru a impune pacea numai pe baze morale și religioase. Omenirea încă n'a ajuns la acea înălțime morală încât și fără frica de sancțiunile justiției civile să-și îndrepteze acțiunile numai pe căile dreptății. Astfel, columna păcii poate s'ar putea întemeia numai pe împreunarea armonică și sănătoasă a justiției civile cu morala religioasă: acolo unde temelile juridice ori cele morale-religioase nu ajung singure, ele să se poată completa reciproc și substitui unele prin altele.

P. Deheleanu.

Conferință pastorală în Șebîș.

Preoțimea din tractul Buteni și-a ținut conferința pastorală, de data aceasta în Șebîș, în ziua de 1 Iulie a. c. În această conferință sau desbătut două probleme de cea mai recentă actualitate.

Programul conferinței începe cu slujba Chemării Duhului Sfânt, săvârșită din partea Păr. Protopop Ștefan R. Lungu, secondat de preoții: Păr. I. Bogdan din Șebîș și S. Tăutan din Laz.

După terminarea Serviciului Divin, preoțimea s'a deplasat în localul școlii confesionale, unde s'a desfășurat programul.

Aici Părintele protopop ia cuvântul și deschide ședința printr'o cuvântare plină de spirit, în care lumina lumii și sarea pământului este asemănată cu lumina spirituală și viața morală a preotului, calități ce trebuie să împodobescă pe fiecare păstor de suflete. — Salută apoi cu deosebită plăcere — ca bineveniți în mijlocul nostru, — pe oaspeții prezenți; Domnul primpretor al plasei: Dr. Florian Ștefănică; învățătorul Patriciu Covaci; Dimitrie Radu, director școlar local; Dș. Ecaterina Dascăl Inv. Nădălbești și Dl Fâșe Inv. Revetiș.

Urmează apoi lucrarea păr. N. Binchiciu din Bârsa, cu subiectul „Tineretul și pastorația modernă”. Păr. Binchiciu în dizertația sa arată că educația tineretului este o problemă

care preocupă toate națiunile. Viitorul bisericii și al patriei noastre va fi asigurat numai printr'o educație creștinească a tineretului. Această educația se poate da tineretului numai prin organizarea lui în Societăți religioase, ca cel mai eficace mijloc de educație religioasă — morală. Sfătuește, ca preoțimea să organizeze tineretul.

La desbaterea problemei au luat parte mai mulți preoți, dintre cari subsemnatul mi-am exprimat părerea personală, că Pastorația modernă cere dela preot să cunoască temeinic mijloacele psihologice și pedagogice de educație. Se mai cere și cunoașterea individuală a tineretului. Prilejuri de a cunoaște individualitatea tinerilor avem la catehizare și la Sf. Taină a mărturisirii. Organizațiile religioase sunt singurul mijloc prin cari putem crea tineretului un mediu prielnic pentru educația religioasă-morală. Petrecerile și reprezentările să fie aranjate din partea societăților religioase, ca astfel preotul să poată controla conduita tineretului. Totodată să se intereseze de buna lor purtare și în familie.

După fixarea acestor concluzii urmează apoi a II. disertație: „Predica pentru copii“, ținută de păr. L. Ioja din Selejeni. Deși problema prezintă o noutate în domeniul pastoral, prin faptul că la noi această latură pastorală — așa cum se prezintă ea în Apus — a fost complect neglijată. Păr. Ioja și-a dat toată silința ca să studieze chestiunea după toate mijloacele cari actualmente ne stau la dispoziție.

De conținutul lucrării nu ne ocupăm în această dare de seamă, fiindcă, conform hotărârii luate, ea urmează să fie trimisă acestui organ spre publicare.

La critica lucrării au luat parte mai mulți preoți. Păr. A. Ionuș din Prunișor, în calitate de critic oficial, printre altele, a arătat, că în străinătate, unde se practică aceasta latură pastorală, se obișnuiește ca predica să fie expusă printr'o poveste atractivă și mișcătoare, din care se pot trage concluziile pentru viața morală a copilului. Este de părerea că timpul cel mai potrivit pentru a predica copiilor ar fi: Dumineca și în Sărbători după Vecernie.

În legătură cu aceasta mai mulți preoți iau cuvântul și fac diferite propuneri:

P. C. S. Păr. Cosma din Buteni propune ca în loc de predică să se facă cu copiii exortăție regulat în fiecare Duminecă și Sărbătoare înainte de începerea utreniei, iar unde sunt mai mulți preoți, unul dintre preoți, care nu este de slujbă, se facă aceasta înainte de începerea Sf. Liturghii.

Pr. I. Tămaș propune, că pe viitor, în programul Misiunilor și Cercurilor religioase să se fixeze și câte o predică pentru copii, prin ceea ce s'ar face, deocamdată, măcar un început de realizare a acestui mijloc de pastorație.

Aceste propuneri fiind primite din partea preoțimei se trec la procesul verbal, ca concluzii ale conferinței.

Incheindu-se discuțiile privitoare la problemele de mai sus, Părintele Protopop se ridică și, prin cuvinte simțite, mulțumește preoțimei pentru interesul ce-l arată față de conferințele pastorale, cari sunt un mijloc de cultivare profesională. Mulțumește apoi oaspeților pentru răbdarea ce au avut-o a asista la discuțiile problemelor preoțești și declară ședința de închisă.

Entuziasmat se ridică apoi Dl. Primpretor al Plasei Dr. Florian Ștefănică și prin cuvinte foarte calde laudă strădănia Păr. Protopop Lungu, ce o depune întru administrarea tractului Buteni. Admiră importanța care se dă la noi conferințelor preoțești și seriozitatea cu care se discută diferitele probleme pastorale. Făgăduiește tot sprijinul său bisericii și preoțimii și roagă preoțimea ca la timpul său să colaboreze împreună cu administrația.

Și astfel se termină conferința într'o caldă și plăcută atmosferă.

După masa comună, pe care au luat-o în sala „Clubului Român“ și la care s'a toastat pentru: Prea Sfinția Sa Părintele Episcop, pentru Prea Cucernicia Sa Păr. Protopop și pentru Dl. Primpretor al Plasei Dr. Fl. Ștefănică, ne-am îndreptat spre casă plini de râvnă pentru idealul Evangheliei lui Hristos.

Ioan Tămaș
preot în Prăjești

† Preotul Ioan Nicula

În ziua de 11 August a. c., a trecut la cele eterne veteranul preot al Hălmăgelului Ioan Nicula, după 52 ani de păstorire și 74 ani de viață. Preotul Nicula făcea parte din aceea generație de preoți, cari înainte de marea Unire a tuturor Românilor a ținut trează conștiința românească pe acele plaiuri muntene.

Înmormântarea a avut loc în ziua de 13 August și rămășițele sale pământești au fost depuse spre veșnică odihnă în curtea bisericii din Hălmăgel. Îl jelim cu mulțime de fil, fice, nepoți și rude, între cari amintim pe fostul deputat eparhial Dr. Mihai Nicula, fiul repositului preot.

Odihnească în pace!

Biblia falsificată de sectari.

Sectarii văzând că pe baza bibliei nu pot să răstoarne cultul icoanelor, au recurs la mijlocul cel mai josnic, să falsifice biblia.

1. Ediția: „*Societatea biblică din Anglia*“ (București str. Vos. Lascar No. 122), are textul falsificat la Ps. 97,7 astfel: „Sunt rușinați cei ce slujesc icoanelor și cari să fălesc cu idoli.“ În loc de: „Rușineze-se toți cei ce servesc la chipuri cioplite, cei ce se fălesc cu idoli“. Aici înțelegem pe păgânii, cari slujesc, în locul adevăratului Dzeu, Dzeilor ciopliți (Exod. 20, 23).

2. Tot astfel este falsificat textul la Isala 10, 10—11 astfel: „După cum mâna mea a pus stăpânire pe împărățiile idoliilor, (unde erau mai multe icoane, decât la Ierusalim și Samaria), cum am făcut Samariei și idoliilor săi, nu voiu face și Ierusalimului și icoanelor lui?“. În loc de: „Precum mâna mea a lovit împărățiile idoliilor, ale căror chipuri cioplite erau mai multe decât ale Ierusalimului și ale Samariei; precum am făcut Samariei și idoliilor săi, au nu tot astfel voiu face și Ierusalimului și chipurilor sale?“. Aici este vorba despre chipuri cioplite, introduse de evrei în Ierusalim (Ierem. 19, 3—13) și nu de icoane, căci altcum s'ar contrazice biblia. Să se noteze că aici nu este vorba de biserica din Ierusalim, care avea icoane la porunca lui Dzeu, ci de orașul Ierusalim, în care s'a introdus cultul lui Baal.

3. La Rom. 1, 21—25 în v. 23 au falsificat în loc de „chip“ în „icoană“. În legătură cu Fapte 7, 40—44 să precizează, că nu este vorba de icoane, ci de Dzeii păgâni, în v. 44 spune precis la Fapte, că părinții evreilor aveau cortul întâlnirii, unde erau icoane, (Exod. 25, 10 și v. 18-22; 26, 31. Ezechil 41, 17—26; 43, 10—11. I. Imp. 6, 11—15 și v. 22—35; 9, 3), după chipul și asemănarea altarului ceresc (Apoc. 11, 19), care s'a arătat lui Moisi în munte (Exod. 25, 40; 26, 30).

Aici avem două porunci, cari la aparență s'ar contrazice. Anume: Exod. 20, 4—5; (32, 1—8; Danil 5, 3—6) cu Exod. 25, 10—22; biblia însă trebuie tălmăcită fără contraziceri, îndeosebi unde se descriu poruncile lui Dzeu, a căror neîmplinire atrag pedepsirea călcătorului legii. Aici, după Exod 20, 23 și Deut. 12, 3—5 se precizează, ca să nu punem pe adevăratul Dzeu alături de Dzeii ciopliți. Mai lămurit, să nu numim Dzeu nici o asemănare de pe pământ, după cum au făcut evreii cu asemănarea șerpelui din Num. 21, 8—9, numindu-l „Zeul Nehuștan“ (II Imp. 18, 4—6), făcând din asemănarea șerpelui idol, cărula îi serveau ca lui Dzeu. Peste tot sub idol înțelegem ceva ce înlocuiește pe adevăratul Dzeu. Idol se poate numi și jocul (I. Cor. 10, 7; Exod 32, 6), desfrăul, ori ce patimă, lăcomie (Colos 3, 5—6). Inchinarea la

idoli se manifestă prin I Petru 4—3; Efes. 5, 5; I Tim. 6,17 și nu prin rugăciuni și acte de pietate.

Nici unde în legea nouă nu se desfințează porunca privitoare la icoane, nici Isus nu le-a scos afară, când a scos negustorii din biserică (Mc. 11, 15 17), din contră, legea nouă ne îndrumă la icoane (Fapte 7, 40—44). Apostolul spune că altarul cel vechi avea și el, cum are și cel nou (evr. 13,10.), altarul tămâierii, chivotul și icoanele. El nu vorbește mult despre acestea, că se află descrise în legea veche (Evr. 9,1 și v. 4-5.). Dealtcum altarul, împreună cu toate întocmirile bisericii, nu este altceva decât o copie, o asemănare a altarului celui adevărat din ceriu, unde se află adevăratul chivot al legii (Apoc. 11,19), iar aici le avem ca o umbră de închipuire, iar împlinirea lor este în ceriu (Evr. 8,4-5; 2 Cor. 5,1-7).

Dumnezeu este Duh, dar a avut aparențe văzute, pe cari le-au văzut prorocii (Ezechil 1,4 și v. 26; Danil 7,9; Numerii 12,6 8; Osie 12,10). Acestea aparențe au fost prinse în icoane și arătate la unele momente biblice. *Icoana nu este Dzeu*, ci arată aparența văzută a lui Dzeu, la o întâmplare din biblie, sau arată ideea despre trinitatea Dzeilor. Biserica ort. nu face idol din icoane, prețuindu-le mai mult ca pe Dzeu și numindu-le Dzei, ci le numește icoana sf. lui Petru, Pavel..., apoi le ține ca podoabe în case, în biserici, aprinzind lumini înaintea lor (Exod. 27,20-21.) și cinstește pe cel pictat în icoană (Exod. 20,12; Evrei 13, 7; I Tes. 5, 12-13.). Apoi înalță rugăciuni, însoțite de fum de tămâie, către Dzeu, înaltea altarului, după modelul din Ceriu (Apoc. 8,4-5; Malahia 1,11; Ierem. 33,18.), pentru sfinții din ceriu, pe cari neavându-i cu corpul între noi, le avem fotografia ori icoana. Icoanele cu altarul și preoția se vor șterge de sectari, când vor putea să șteargă cursul soarelui de pe ceriu (Ier. 33,20-21). Astfel biserica ort. poate spune, că modelul împărăției ceriului este și pe pământ și a-nume în biserică.

Iată dar că falsificarea bibliei nu le ajută la nimic sectarilor, că în felul cum au falsificat-o ei, se prezintă biblia, în ce privește cultul icoanelor, plină de contraziceri, cea ce în cuvântul neschimbat al lui Dzeu nu se poate.

Cinstirea icoanelor și obiectelor sfinte în cultul divin se bazează pe: Mt. 14,36; 9,20; Mc. 6,56; Fapte, 19,11-12; 5,14-16; 2 Imp. 2,8; Numerii 7,89; Iosua 3,14-17. Și pe porunca lui Dzeu de a le avea în biserică.

Toc, la 4 Nov. 1932

Ignatie Dihor
pr. ort.

Citiți
«Biserica și Școala»

Congresul studențesc dela Arad.

Tineretul universitar din Transilvania, aflătoare la Universitatea din București, unită în „Federația Cercurilor Studențești Transilvanene „Avram Iancu“ din București“, va ține congresul său în Arad în zilele de 20, 21 și 22 Aug. a. c.

Acest congres se va ține sub înaltul patronaj al P. S. Sale părintelui Dr. Grigorie Gh. Comșa, al Dlor ministri D. Gusti, Hațieganu și Tilea, cari vor lua parte la Congres.

Discuțiile congresului vor fi din domeniul problemelor studențești morale — culturale, naționale și de igienă. În numărul viitor vom da informații mai detaliate despre desfășurarea Congresului.

În ziua primergătoare, adică la 19 August a. c. studențimea din Ținuturile Crișanei își va ține primul ei Pre-Congres, la orele 9 a. m. în sala festivă a Gimnaziului „I. Vulcan, iar în 21 Aug. Duminică în 20 l. c. seara va avea loc la Palatul Cultural un festival artistic, cu concursul corului „Armonia“; iar Luni la ora 9 seara va avea loc o serată dansantă în saloanele Cercului Românesc din Teatrul Comunal.

INFORMAȚIUNI.

Personale. P. S. Sa părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa s'a reîntors la Arad, unde va sta tot timpul cât va dura Congresul Federației Cercurilor Studențești Transilvanene „A. Iancu“, ce se va ține aici la Arad și la care Congres P. S. Sa va participa.

Logodnă. Zilele trecute a avut loc logodna d-lui Horia Vișoiu, absolvent al Academiei Teologice, cu drăgălașa Domnișoară Letiția Chebelev, fiica părintelui Chebelev din Șolmoș.

Sincere felicitări!

Rectificare. Numărul din săptămâna trecută al revistei noastre a apărut, din greșală, cu data de 21 August 1933. Întrucât numărul prezent apare cu data de 20 August 1933, se face cuvenita rectificare și să se considere numărul premergător ca apărut la data de 13 August a. c.

Concurs de licitație.

Pentru tencuirea parțială a fațadei bisericii ort. rom. din Arad-Șega se va ține licitație, cu oferte în regulă, Duminică în 27 August c. ora 4 d. a. la Casa Culturală din Șega.

Condițiile de concurs și informațiunile de lipsă se primesc în fiecare zi de lucru la oficiul parohial din Arad-Șega, str. Școalei 44, între oarele 9—12 a. m.

Consiliul Parohial

Nr. 5408/1933.

Ordin circular.

Tuturor Prea Cucernicilor Părinți protopresbiteri și Cucernici Părinți preoți din Eparhia ortodoxă română a Aradului.

Lichidarea salariilor preoțești pe luna Sept. a. c. se face pendentă de plățirea impozitelor către Stat (agricol, clădiri, profesional și global) pe trimestrul Iulie-Sept. a. c.

În consecință, invităm P. C. Păr. protopresbiteri și C. Păr. preoți din Eparhie a se acomoda strict dispozițiilor cuprinse în „Ordinul circular Nr. 3644/1933, apărut în organul eparhial „Biserica și Școala“ No. 22 din 28 Mai a. c.

Chitanțele despre achitarea impozitelor către stat menționate mai sus, pentru trimestrul Iulie-Sept. a. c., se vor înainta, prin oficiile protopresbiterale, Consiliului nostru eparhial cel mult până la 10 Sept. a. c.

Arad, la 17 August 1933.

Consiliul Eparhial ort. rom.

A r a d.

BIBLIOGRAFIE.

Monografia internatului de bălești ort. rom. din Beiuș, de Ic. Stavrofor Moise Popovici.

Lucrarea păr. Iconom Stavrofor Popovici apare la împlinirea a 30 de ani de viață și activitate a internatului.

Dela primele pagini cetitorul împărtășește gândul și simte necesitatea ardentă de a se înființa un internat pentru elevii români de religia ortodoxă, cari formau, încă dela ființarea gimnaziului gr. cat. din Beiuș, majoritatea contingentului de elevi, recrutați în mare parte dintr'un ținut aproape în întregime ortodox.

Gândul acesta a sporit an cu an, până când s'a statornicit, ca un ideal, în suflete. N'au fost greutăți, lipsuri, piedici, cari să nu se fi risipit în fața străduințelor, pe cari le-au depus bunii Români din Bihor pentru realizarea acestui ideal.

Atotstăpânitoarea și justa dorință a aflat expresie în nobilul gest al comerciantului din Oradea-Mare Nicolae Jiga și a soției sale Ana Kosperda, cari, în

nobila lor grija de educația elevilor români ortodoxi din Beluș, au înființat fundațiunea ce le poartă numele și care a format peatra unghitulară întru realizarea idealului urmărit.

Gândul fericțiilor fondatori a fost îmbrățișat și continuat cu căldură și sinceritate de comuna bisericească din Beluș, reprezentată prin consiliul parohial, în care se aflau Români de talia lui Negreanu, Paul Papp, Gavril Cosma, Constantin Popovici, etc.

Norocul a voit ca dorința Românilor bihoreni să fie înțeleasă și împărtășită în întregime și de autoritatea bisericească competentă, așa că într'un moment dat, toate gândurile românești converg într'un singur punct, într'o singură dorință, aceea de a se ridica internatul cu orice jertfe.

Sumele necesare pentru edificiu s'au sporit prin augumentarea fondului inițial cu alte dăruiri și contribuții benevole, sosite de peste toate ținuturile românești.

La 19 Octomvrie 1899 a fost dat internatul destinației sale.

Cel ce a fost martore la inaugurarea internatului, clădit în mijlocul unui spațios dar neîngrijit viran și are prilejul să-și odihnească acum privirea peste încântătoarea alee de plopi nobili din strada română până la internatul modern aranjat, adaptat cerințelor igienice și înzestrat cu noui clădiri economice, — ușor poate face comparație și se poate convinge și aprecia strădania acelor, cari au condus internatul până în momentul de față.

Se știe, că autoritatea, care a avut în conducerea internatului rol covârșitor și neîntrerupt, a fost: „Senatul internatului“, care de cele mai de multe ori s'a confundat cu bunul român avocatul Dr. Gavril Cosma din Beluș.

I. P. C. Sa păr. Iconom Stavrofor, prin lucrarea de față dă posibilitate oricărui cercetător să poată urmări pas cu pas jertfele, cari s'au depus, însuflețirea și munca acelor, cari s'au ostenit întru realizarea acestei juste dorințe a Românilor din Crișana.

Dela conștiințozitatea consiliului parohial și grija lui de a afla cel mai potrivit loc pentru internat și până la realizările ultimilor ani, totul se reliefează cu competență de distinsul autor.

Cu o hărnicie de albină, autorul, — un priceput descifrator de hrisoave și competent cercetător al vieții românești, — a trecut la răvaș tot ceea ce se afla în legătură cu internatul, din procesele verbale ale parohiei și arhiva institutului, pe care l-a condus în ultimele două decenii. În timpul acesta s'a creat în internat o atmosferă de viață familiară și duh creștinesc.

Ca'ntr'o desfășurare caleidoscopică vede cercetătorul în monografiile mulți oameni, cu înalte rosturi sociale azi, strecurându-se sfioși pe poarta internatului. Ca pe o fișă cinematografică sunt prinse în

scurte aprecieri, portretele rectorilor, cari au stat în fruntea internatului timp de 30 de ani. Așa se perondează în fața ochiului sufletesc, an după an, ca niște tablouri vii, cu rector, prefect, elevi, clasași după note, burse, până la încununarea celor 30 de ani de străduințe neîntrerupte, cu monumentul de artă, care cu cei 187 de ani de mărturie, din viața centrului bisericesc de odinioară Ghighișeni, a coborât în mijlocul unei tinerimi stadiioase, ca un viu simbol de înaltă îndatorire, al îndreptării sufletelor... spre Hristos.

Inchizând și ultima filă, amintirile țâșnesc spontan.

Mă văd în sumanul negru, croit de tata după fașonul paltoanelor domnești, după prima exortare, grăbit să aflu un loc între cei mai mici elevi, alineați ireproșabil în coloane, așteptând signalul de plecare spre biserica din deal. N'am să uit nici odată ochii, cari m'au ținut. Erau al *rectorului Nicolae Diamandi*. Rare ori s'a întâmplat ca un om să se imprime și să rămână atât de viu în suflete, să stârnească atâta simț de demnitate și mândrie de a fi ortodox, ca acest om, despre care m'am convins în scurtă vreme, că era pe cât de sever pe atât de drept și despre care cu drept scrie autorul că era „*un distins profesor de religie și pe vremea lui elevii erau pregătiți ca teologii*“.

Lucrarea are valoare documentară și se impune de sine.

Timișoara 1933.

Tie Flaviu.

Parohii vacante.

Pentru îndeplinirea parohiei din Șeitin, devenită vacantă prin decedarea preotului Pavel Mercea, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul eparhial „Biserica și Școala“. Beneficiile împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Sesia parohială de 32 jug. pământ arabil,
2. Suma corespunzătoare votată pentru răscumpărarea birului,
3. Stolele legale,
4. Locuință în natură,
5. Intregirea dotației dela stat.

Parohia este de clasa I (intâia). Dela reflectanți se cere cvalificațiunea reglementară de clasa I (Primă). Alesul va servi și predica regulat la rândul său. Va catehiza la școlile primare din loc, la clasele pentru cari va fi designat. Va plăti impozitele după beneficiul din parohie.

Reflectanții se vor prezenta în timpul concursului în vre-o Duminică sau sârbătoare, spre a se face cunoscuți în cele rituale și oratorice, având avizul prealabil al protopopului tractual.

Cererile de concurs se vor adresa Consiliului parohial din Șeitin și se vor înainta Prea Onor. Oficiu protopopese ort. rom. din Arad.

Consiliul parohial ort. rom. Șeitin.

În înțelegere cu Traian Vaștan, protopop.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din comuna Ghiroc, se publică concurs cu termen de 30 de zile, socotite dela prima apariție în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Venitele împreunate cu acest post sunt :

1. Una sesie parohială în estenziunea ei de azi și o grădiniță aparținătoare casei parohiale.

2. Birul legal, conform coalei B.

3. Stolele legale.

4. Intregirea dotației preoțești dela Stat.

5. Locuință în natură.

Preotul ales va predica totdeauna, când va fi cu rândul la biserică, va suporta toate impozitele după venitul său din parohie.

Va avea să catehizeze la școlile primare din loc, fără altă remunerație din partea comunei bisericești.

Jumătate din venitul din parohie îi compete văduvei preotese *Ecaterina Voniga*, până la 8 Iulie 1934.

Parohia fiind de **clasa I (PRIMA)**, dela recurenți să cere să aibă cvalificațiunea regulamentară.

Cei doritori a compete la acest post, se vor prezenta în vre-o Duminică sau serbătoare, în sf. biserică din Ghiroc, pentru a-și arăta destoinicia în cele rituale și oratorie, conformându-se strict art. 33 din Regulamentul pentru parohii, iar cererile însoțite de actele necesare, adresate consiliului parohial din comuna Ghiroc, le vor înainta în termenul concursual oficiului protopopesc ortodox român din Timișoara-Iosefin, str. Mircea Vodă Nr. 6.

Ghiroco, din ședința consiliului parohial, ținută la 16 Iulie 1933.

În înțelegere cu *Dr. Patrachie Țucra* m. p. protopopul Timișorilor.

2—3

Conform rezoluțiunei Vener. Consiliu Eparhial Nr. 4988/1933 pentru îndeplinirea parohiei vacante din comuna **Sfânta Ana**, protopopiatul Șiriei, se publică concurs din oficiu cu termen de 30 de zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala“.

Condițiunile concursului sunt cele stabilite în ședința Consiliului parohial din Sfânta Ana dela 14 Februarie 1926 aprobate de Consiliul eparhial sub Nr. 240/1926 și anume :

1. Una sesiune parohială completă, dată prin Legea Agrară.

2. Răscumpărarea birului preoțesc Lei 1000⁰⁰— una mie lei.

3. Stolele legale.

4. Intregirea dotației preoțești dela Stat.

Alesul este obligat a achita regulat toate impozitele după beneficiu, a predica regulat și a catehiza în școlile din comună unde va fi ordonat de superioritatea sa bisericească.

Parohia este de **clasa I (primă)**. Dela concurenți se cere cvalificațiune pentru parohii de **clasa primă**.

Cererile de concurs însoțite cu actele justificative, adresate Consiliului parohial ort. rom. din Sfânta Ana, se va înainta oficiului protopopesc ort. rom. din Șiria, jud. Arad, în termenul concursual; iar reflectanții — pe lângă stricta observare a dispozițiunilor Ș-ului 33 din Regulamentul pentru parohii, — se vor prezenta în vre-o Duminică sau serbătoare în sf. biserică din Sfânta Ana, ca să-și arate dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Șiria, 22 Iulie 1933.

ss. *Aurel Adamovici*
protopop.

3—3

Conform rezoluțiunii Ven. Consiliu eparhial No. 4975 | 933, pentru îndeplinirea parohiei I vacante din comuna **Nadăș** protopopiatul Șiriei se publică concurs cu termen de 30 zile.

Venitele acestei parohii sunt :

1. Uzufructul unei sesiuni parohiale în estenziunea ei de astăzi și anume 32 jughere cadastrale parte pământ arabii parte fânaț cu dreptul cuvenit de pădure și pășune.

2. Casă parohială în natură cu intravilan.

3. Stolele legale.

4. Birul preoțesc conform coalei B. care se ia în concurs din oficiu.

Se observă că pentru anul bugetar 1933—1934 parohia e scoasă din bugetul statului aflându-se vacantă la finea anului bugetar 1932—1933.

Parohia e de **cl. I. (primă)**.

Alesul va avea să catehizeze în școala primară de stat fără altă remunerațiune și să achite toate impozitele după întreg beneficiul dela parohie.

Cererile de concurs însoțite cu certificatele justificative adresate consiliului par. ort. rom. din Nadăș, protopopiatul Șiriei, se vor înainta Of. protopopesc ort. rom. din Șiria; iar reflectanții cu stricta observare a Ș-ului 33 din Regulamentul pentru parohii se vor prezenta în sf. Biserică din Nadăș spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Nadăș, din ședința Consiliului parohial dela 20 Iulie 1933.

În înțelegere cu *Aurel Adamovici*, protopop.

3—3